

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 119/17
Luxemburg, 14 noiembrie 2017

Concluziile avocatului general în cauza C-498/16
Maximilian Schrems/Facebook Ireland Limited

Potrivit avocatului general Bobek, Maximilian Schrems ar putea să se întemeieze pe calitatea sa de consumator pentru a chema în judecată Facebook Ireland înaintea instanțelor austriece în ceea ce privește utilizarea privată a propriului cont Facebook

Cu toate acestea, domnul Schrems nu se poate întemeia pe calitatea sa de consumator în ceea ce privește drepturile care i-au fost cedate de alți consumatori

Domnul Maximilian Schrems din Austria a inițiat proceduri judiciare împotriva Facebook Ireland înaintea instanțelor austriece. El susține că Facebook Ireland i-a încălcat dreptul la viață privată și drepturile în materie de protecție a datelor¹ și pe cele ale altor șapte utilizatori Facebook care i-au cedat drepturile lor la acțiune legate de aceleași încălcări² ca răspuns la invitația sa online de a proceda astfel³. Utilizatorii respectivi sunt domiciliați în Austria, Germania și India.

Facebook Ireland contestă competența internațională a instanțelor austriece. În primul rând, susține că domnul Schrems nu poate, sau în orice caz nu mai poate, să fie considerat un consumator în ceea ce privește procedura împotriva Facebook. Facebook Ireland arată că domnul Schrems și-a pierdut calitatea sa de consumator ca urmare a activităților profesionale legate de pretențiile sale împotriva acestei societăți. Domnul Schrems nu poate așadar să beneficieze de privilegiul acordat de dreptul Uniunii⁴ consumatorilor, care le permite să cheme în judecată un partener contractual străin înaintea instanței din țara în care locuiesc, la locul lor de domiciliu. În orice caz, crearea *paginii* Facebook a domnului Schrems înseamnă că acesta utilizează Facebook în scopuri profesionale. În al doilea rând, Facebook Ireland susține că privilegiul jurisdicțional al consumatorului este strict personal și nu poate servi la valorificarea unor drepturi cedate.

Oberster Gerichtshof (Curtea Supremă de Justiție, Austria) a solicitat Curții de Justiție să clarifice privilegiul jurisdicțional al consumatorului în ceea ce privește aceste două aspecte.

Oberster Gerichtshof expune contextul cauzei și arată că domnul Schrems este specializat în dreptul tehnologiilor informației și în dreptul protecției datelor și scrie o teză de doctorat cu privire la aspectele juridice ale protecției datelor. El utilizează Facebook din 2008. Mai întâi, el a utilizat Facebook exclusiv în scop privat, sub un nume fals. Din 2010, a utilizat un *cont* Facebook pe numele său, scris cu litere ale alfabetului chirilic, pentru uzul său personal – încărcarea de fotografii, postări online și utilizarea serviciului de mesagerie pentru chat. El are aproximativ 250 de „prietenii pe Facebook”. De asemenea, începând cu anul 2011 reclamantul utilizează o *pagină* de Facebook. Această pagină conține informații cu privire la conferințele sale, participările la discuții în cadrul unor mese rotunde și prezența sa în mass-media, cărțile pe care le-a scris, o strângere de

¹ Domnul Schrems vizează printre altele ca anumite clauze contractuale să fie declarate nevalide, formulează o cerere în încetare referitoare la utilizarea datelor și o acțiune în despăgubire. Această procedură a fost inițiată cu sprijinul unei societăți de finanțare a proceselor în schimbul unei remunerații de 20 % din câștig și este sprijinită în relațiile publice de o agenție.

² În scopuri care țin exclusiv de acțiunea în justiție.

³ Ca urmare a acestei invitații, peste 25 000 de persoane i-au cedat domnului Schrems drepturile pe care le aveau față de Facebook Ireland pe unul dintre site-urile internet înregistrate de acesta. La 9 aprilie 2015, alte 50 000 de persoane se aflau pe o listă de așteptare.

⁴ Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială („Regulamentul Bruxelles I”, JO 2001 L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).

donății pe care a lansat-o, precum și informații în legătură cu procedurile judiciare⁵ pe care le-a inițiat împotriva Facebook Ireland.

În ceea ce privește procedurile judiciare, domnul Schrems a publicat două cărți, a susținut conferințe (uneori contra cost), a înregistrat numeroase site-uri internet (bloguri, petiții online, multifinanțare pentru acțiuni în justiție împotriva pârâtei), a obținut diferite distincții și a înființat o asociație Verein zur Durchsetzung des Grundrechts auf Datenschutz. Reclamantul a adunat o echipă de zece persoane, cu un nucleu de cinci care îl sprijină în „campania sa împotriva Facebook”.

În concluziile sale de astăzi, avocatul general Michal Bobek propune Curții să răspundă Oberster Gerichtshof, în primul rând, că desfășurarea de activități cum ar fi publicarea de cărți, susținerea de conferințe, exploatarea de site-uri internet sau strângerea de fonduri pentru valorificarea drepturilor nu conduce la pierderea calității de consumator în ceea ce privește drepturile privind propriul cont de Facebook utilizat în scopuri personale. Prin urmare, se pare că domnul Schrems poate fi considerat consumator în ceea ce privește *propriile* pretenții rezultate din utilizarea în scop personal a *propriului* cont de Facebook. Este în orice caz de competența Oberster Gerichtshof să verifice acest aspect.

Potrivit avocatului general, calitatea de consumator ca regulă generală depinde de natura și de scopul contractului la momentul încheierii acestuia. O modificare ulterioară a utilizării poate fi luată în considerare doar în situații excepționale. Atunci când natura și scopul contractului sunt atât private cât și profesionale, calitatea de consumator poate fi reținută în continuare dacă „conținutul” profesional poate fi considerat accesoriu. Cunoștințele, experiența, participarea civică sau faptul de a fi dobândit o anumită notorietate ca urmare a litigiilor nu împiedică în sine o persoană să fie un consumator.

Avocatul general propune să se răspundă, în al doilea rând, că un consumator care este îndrituit să-l cheme în judecată pe partenerul său contractual străin înaintea instanței de la domiciliul său, nu poate invoca, concomitent cu propriile sale drepturi, drepturi similare cedate de alți consumatori cu domiciliul în alte locuri de pe teritoriul aceluiași stat membru, în alte state membre sau în state terțe.

Potrivit avocatului general, normele în discuție arată în mod clar că privilegiul jurisdicțional al consumatorului este întotdeauna limitat la părțile concrete și specifice la contract. A permite unui consumator să facă uz de acest privilegiu și pentru drepturile cedate lui de alți consumatori în scopuri care țin exclusiv de acțiunea în justiție ar fi incompatibil cu aceste norme. O asemenea extindere ar permite, în special, concentrarea pretențiilor înaintea unei singure instanțe și alegerea, pentru acțiunile colective, a locului instanței celei mai favorabile, prin cedarea tuturor drepturilor unui consumator domiciliat în raza teritorială a acelei instanțe. Aceasta ar putea duce la un flux neîngrădit de cesiuni direcționate către consumatorii din orice jurisdicție cu jurisprudență mai favorabilă, cu costuri mai reduse sau cu asistență judiciară mai generoasă, ceea ce ar putea duce la suprasolicitarea unora dintre jurisdicții.

Avocatul general Bobek admite că acțiunile colective au ca scop protecția jurisdicțională efectivă a consumatorilor. Dacă sunt bine concepute și puse în aplicare, acestea pot oferi, de asemenea, beneficii sistemice adiționale pentru sistemul judiciar, cum ar fi reducerea necesității procedurilor concurente. Cu toate acestea, nu este rolul Curții să creeze asemenea acțiuni colective în domeniul protecției consumatorului, ci în cele din urmă un astfel de rol aparține legiuitorului Uniunii.

⁵ În 2011, domnul Schrems a depus 22 de plângeri împotriva Facebook Ireland la the Irish Data Protection Commissioner (Comisia pentru protecția datelor din Irlanda). Ca răspuns la aceste plângeri, Comisia pentru protecția datelor a întocmit un raport de verificare care a cuprins recomandări pentru Facebook Ireland, iar ulterior un raport de reverificare. În iunie 2013, domnul Schrems a depus încă o plângere împotriva Facebook Ireland legată de programul de supraveghere PRISM care a condus la anularea Deciziei „Safe Harbor” a Comisiei de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza [C-362/14](#), Schrems, a se vedea comunicatul de presă [117/15](#).

MENTIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENTIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” □ (+32) 2 2964106